

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

“Η Βιβλιοθήκη δεν είναι ατέρμονη, αλλά κυκλική. Αν λοιπόν βρισκόταν κάποιος αιώνιος ταξιδευτής που θα μπορούσε να τη γυρίσει ολόκληρη, μετά από αιώνες οδοιπορίας μέσα σ' αυτήν θα ανακάλυπτε πως τα ίδια βιβλία επαναλαμβάνονται συνέχεια με την ίδια αταξία (που αφού επαναλαμβάνεται ακατάπαυστα θα μπορούσε να συνθέσει αυτή η ίδια μια τάξη πραγμάτων).”

Χόρχε Λουίς Μπόρχες, Η Βιβλιοθήκη της Βαβέλ, 1941

Το προλογικό σημείωμα του 2^{ου} τόμου του περιοδικού Info-λόγιο γράφεται, ενώ το έργο της αναβάθμισης της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Σερρών έχει ουσιαστικά τελειώσει. Απελευθερωμένοι λοιπόν από το άγχος των χρονοδιαγραμμάτων, των στόχων κ.λπ. ας επιτρέψουμε στον εαυτό μας μια πιο χαλαρή, πιο ποιητική προσέγγιση της Βιβλιοθήκης. Σημείο εκκίνησης και αναφοράς η περίφημη «Βιβλιοθήκη της Βαβέλ» του Μπόρχες.

Οι εναρκτήριοι γραμμές από το κείμενο του Μπόρχες ορίζουν με παραδειγματικό τρόπο τη Βιβλιοθήκη,

υποδεικνύοντας και τη συνήθη μνεία της ως μιας μεταφοράς του σύμπαντος: «Το σύμπαν (που άλλοι το λένε "Η Βιβλιοθήκη") αποτελείται από έναν ακαθόριστο και ίσως άπειρο αριθμό εξαγωνικών στοών, με τεράστιους αεραγωγούς στη μέση, περιφραγμένους με πολύ χαμηλά κάγκελα. Από οποιοδήποτε εξάγωνο φαίνονται οι πάνω και οι κάτω όροφοι, ατέλειωτα. Η διαρρύθμιση των στοών είναι απαράλλαχτη...». Το να πούμε ότι το κείμενο του 1941 προφητεύει τον κυβερνοχώρο και τη δαιδαλώδη σημερινή διάθρωση του δικτύου μοιάζει περιττό. Αν

πράγματι ο κόσμος είναι, σύμφωνα με τη ρήση του Στεφάν Μαλαρμέ, «προορισμένος να γίνει βιβλίο», τότε, αντιστρέφοντας, η Βιβλιοθήκη δεν μπορεί παρά να είναι ο κόσμος.

Ο Μπόρχες έλεγε πως «το να ομιλείς σημαίνει να περιπίπτεις σε ταυτολογίες, αφού όλα έχουν ειπωθεί», ενώ ο Π. Βαλερύ, μερικές δεκαετίες νωρίτερα απαντούσε πως «το να βρίσκεις δεν είναι τίποτα. Το δύσκολο είναι να ενσωματώνεις αυτό που βρίσκεις». Βρίσκω και ενσωματώνω, οργανώνω και ταξινομώ. Για όλα αυτά μιλάμε δύο χρόνια τώρα μέσα από τις γραμμές του info-λογίου. Αναπτύξαμε ζητήματα που αφορούν την τεχνολογία, τις τεχνικές αναζήτησης, τις ψηφιακές βάσεις δεδομένων. Σχολιάσαμε υπηρεσίες, παραπέμψαμε σε συλλογές, παρουσιάσαμε εκδοτικές προσπάθειες.

Όμως «Βιβλιοθήκη» δεν είναι μόνον ένα άθροισμα βιβλίων, περιοδικών, χειρογράφων και άλλων τεκμηρίων, αλλά είναι και ένας «χώρος», ένα «περιβάλλον». Η επαφή με το πρωτότυπο βιβλίο, το περιοδικό, το χειρόγραφο, είναι μια βιωματική σχέση. Είναι τα εξώφυλλα, η μυρωδιά του χρόνου, η υφή του υλικού, είναι η μαγεία της περιπλάνησης στα ράφια, της τυχαίας ανακάλυψης... Αυτή τη ρομαντική εμμονή στη βιωματική «σχέση» με το βιβλίο και τη γνώση, σχέση μεταξύ των ρευμάτων και των ιδεών, σχέση μεταξύ των εποχών και των πολιτισμών, σχέση μεταξύ ανθρώπων, ας διατηρήσουμε. Ας διατηρήσουμε τη «Βιβλιοθήκη», όπως την περιγράφει η λογοτεχνία, ως καταφύγιο, ως πεδίο εξερεύνησης, ως χώρο συνύπαρξης. Ας προστατεύσουμε τη «Βιβλιοθήκη» γι' αυτό ακριβώς που είναι: το τελευταίο προπύργιο ελεύθερης πρόσβασης και δημόσιου χώρου σε μια εποχή που ο δημόσιος χώρος ολοένα και συρρικνώνεται, ολοένα και ατροφεί. Ας μην μετατρέψουμε τη Βιβλιοθήκη σε μια επιχείρηση πληροφόρησης και μόνο. Ας την κρατήσουμε ως ένα από τους τελευταίους δημόσιους χώρους, όπου εισέρχεται κανείς χωρίς αντίτιμο εισόδου.

Λίλα Θεοδωρίδου

αναπλ. Καθηγήτρια ΤΕΙ
επιστημονική υπεύθυνη του έργου